

Les víctimes dels Fets de Maig

per J. M. Solé i J. Villarroya

Els Fets de maig del 1937 a Barcelona constitueixen un aspecte essencial per comprendre el decurs de la guerra civil i l'evolució de la vida política, social i ideològica dins el sector republicà. Són nombroses i d'un valor desigual les aportacions que s'han fet sobre el significat dels Fets de Maig. Hi ha, però, un aspecte tractat superficialment malgrat la seva importància: el nombre de víctimes.

Les informacions sobre la xifra de víctimes dels Fets de maig de l'any 1937 a Barcelona manquen d'un mínim rigor científic.¹ L'obra més detallada sobre els Fets de Maig, de M. Cruells, afirma que «es va donar oficialment la xifra de 400 morts; es va parlar, sense desmentir-ho, de 500, i d'un miler de ferits. No cal dir que eren molts morts i molts ferits. Aquestes xifres es donaren tot seguit d'acabar-se els fets; això vol dir que, passats alguns dies, s'haurien pogut augmentar».² Més imprecisa és l'afirmació de G. Jackson en dir que «*las luchas en Barcelona durante el mayo de 1937 tal vez produjeron unas 1000 víctimas, que hay que calificar más bien en las categorías de asesinato o represalia que no en las de bajas militares*».³

L'estudi de Ramón Salas Larrazábal referent a la pèrdua de vides humanes a conseqüència de la guerra civil⁴ es basa en l'anuari de l'Instituto Nacional de Estadística, que fa una molt completa classificació de l'etiologia de la mort. R. Salas escriu: «*Las 498 inscripciones de exceso son las que se registran en 1937 en Barcelona, y como las víctimas de mayo no se ven reflejadas en ninguna otra parte, me inclino a pensar que fueron esas 498, aunque en verdad me parece cifra harto excesiva*», i a peu de pàgina aclareix: «*En torno a este tema se han manejado cifras muy diversas y nunca justificadas. El hecho de que los combates fueran muy localizados, unido a que tanto las fuerzas del gobierno como los dirigentes de la C.N.T. rehusaron todo que pudiera producir la generalización de los combates, y la corta duración de éstos, hace que no crea que la cifra de muertes pudiera superar al par de centenares, aunque su elevación a esas quinientas registradas pudiera ser debida a los homicidios que sucedieron al alto el fuego.*»

1. Ens sembla que la xifra que normalment s'ha escrit sobre les víctimes dels Fets de Maig deu néixer de la intervenció per ràdio de Frederica Montseny demanant la fi dels combats: «*Según dijo la Montseny por la radio hubo quinientos muertos ... y mil heridos*», explica J. M. FONTANA, *Los catalanes en la guerra de España* (Barcelona 1977), p. 202.

2. M. CRUELLS, *Els fets de maig, Barcelona 1937* (Barcelona 1970), ps. 94-95.

3. G. JACKSON, *La República Española y la guerra civil* (Barcelona 1976), p. 461.

4. R. SALAS LARRÁZABAL, *Pérdidas de la guerra* (Barcelona 1977), p. 185.

Nosaltres trobem en el Registre del Dipòsit Judicial de Barcelona, i comprovat en el Registre de Defuncions del Registre Civil de Barcelona, l'ingrés de 332 cadàvers per a tot el mes (diferència resultant del núm. 897, el dia 1 de maig, al núm. 1.229 el dia 31 del mateix mes); la diferència entre ambdós resultats és important. Com pot explicar-se aquesta diferència?

a) Nosaltres partim d'una xifra global inferior per a tot el mes de maig segons les fonts consultades.

b) Salas oblida els efectes bèl·lics. El dia 29 de maig de 1937 l'aviació nacional amb base a l'illa de Mallorca bombardeja Barcelona i segons la nota oficial van morir 64 persones a causa de l'acció de 7 trimotors.⁵

Sobre el punt *a)* aportem la relació nominal de víctimes. Sobre el *b)*, hem comprovat l'ingrés de 63 cadàvers el dia 29 de maig a conseqüència dels bombardeigs. Xifra que pot comprovar-se en el citat Registre del Dipòsit Judicial i que és la diferència que correspon entre els números 1.155 al 1.217 (al costat de cada número és indicada la identitat de la víctima i la causa: «bombardeig»).

Creiem fora de lloc de creure superior el nombre d'homicidis posteriors als Fets de Maig al de les víctimes dels enfrontaments i combats. És una opinió que no es justifica amb proves. En definitiva, per fer una catalogació de les víctimes dels fets de Barcelona, cal diferenciar les que són resultat de les lluites internes en el si del camp republicà i les que són víctimes civils dels bombardeigs efectuats pels nacionals, terme que no és esmentat com a causa de l'increment de finats per al mes de maig per Salas Larrazábal. I el matís que això suposa és força diferent.

Noves fonts metodològiques

Seria difícil d'intentar de fer una valoració global de la pèrdua de vides durant els Fets de Maig si no es tinguessin elements nous que poguessin documentar la investigació.

La nostra recerca s'ha basat en dues fonts principals: El Registre Civil de Defuncions de Barcelona, que és la que aporta més documentació sobre cada una de les víctimes identificades, i el Registre del Dipòsit Judicial. Hem pogut consultar unes fonts secundàries que podien aclarir-nos alguns dubtes quan alguna de les fonts principals no ens els resolien. Així, la premsa i el Registre de Cementiris de Barcelona, que ens indica l'entrada dels cadàvers i el seu posterior enterrament.

El Registre Civil de Defuncions és el centre administratiu —dependent del Ministeri de Justícia— on es duu el control sobre el moviment de població que mor en una localitat. En cada acta de defunció se'ns indiquen les dades de la persona que allí consta.

El Registre del Dipòsit Judicial era el que s'encarregava del control de les persones la mort de les quals feia necessària la intervenció del jutge; era a l'Hospital Clínic i avui n'és depositari l'Ajuntament de Barcelona.

La premsa de Barcelona donava durant els dies de maig que estudiem una relació diària de les baixes que s'anaven produint. A partir d'aquesta es pot saber numèricament les víctimes que són ingressades als diversos hospitals i clíniques de Barcelona; ens dóna relació de la majoria dels agents d'ordre públic i

5. «La Vanguardia» (30-v-1937).

seguretat traspassats i una certa informació de les comarques; de vegades reflecteix la seva militància.⁶

En resum, la premsa és una font d'informació molt apta —en aquest període— per a còmputos globals, quan es té la documentació directa.

Així, podem veure que en fer un resum global del total de víctimes dels Fets de Maig «La Vanguardia» escriu: «*En total, pues, el número de muertos por dichos sucesos, según las actuaciones judiciales, es de 221.*»⁷ Xifra força aproximada a la total presentada per la documentació nostra: 218. (Hem indicat amb una P les persones que esmenta la premsa).⁸

A partir de les fonts al nostre abast, veiem que gairebé totes les víctimes foren registrades dies després de la seva mort, el motiu és en els tràmits judicials a què la llei obliga. Quan hem trobat divergència sobre la data de la mort en les fonts consultades, hem optat per la que ens dona l'acta de defunció del Registre Civil.

Els Fets de Maig es produeixen dins la setmana que va del dilluns 3 al dissabte 8. Una relació dels caiguts en cada un dels dies ens dona: dia 3, 7 morts; dia 4, 78 morts; dia 5, 56 morts; dia 6, 45 morts; dia 7, 17 morts, dia 8, 5 morts, dia 9, 6 morts; dia 10, 3 morts, i dia 11, 1 mort. Les principals topades van tenir lloc els dies 4, 5 i 6, i els finats dels darrers dies serien poc importants pel que fa al nombre.

L'aspecte de la relació nominal presenta 191 persones identificades i 27 per identificar, és a dir, desconegudes. Això vol dir que en fer-se l'acta de defunció s'ignorava judicialment la identitat de la víctima.

Al marge d'aquestes 218 persones, cal recordar que no tractem de les represàlies posteriors a la setmana de lluita, ni tampoc dels fets ocorreguts a comarques.⁹

6. Així, «*Pascual Rodríguez, sargento de la tercera compañía Durruti, Agrupación Anarquista «Los de Ayer y los de Hoy» («La Vanguardia», 8-v-1937)*. També indica el mateix dia la mort dels militants del POUM: Antonio Carbonell, Juli Cid, Josep Antolín i Salvador Alvareda Clarà. El dia 11, del també militant del POUM Jaume Fornells. El dia 9 indica la d'Ubiñana, Maluendas i Laudete, del «Sindicat de l'Edificació, Fusta i Decoració» de la CNT («Solidaridad Obrera», 9-v-1937). Sabem per «La Vanguardia» que Maluendas era de les Patrulles de Control de la zona primera; i el dia 11 informa, a més a més, de l'enterrament de Sesé, de Josep Alcalde Sánchez, capità de la caserna Voroxilov, afecte a la Divisió Carles Marx. També, la del milicià de la caserna Carles Marx Donat Rubio. El dia 13 la dels militants d'Estat Català, pertanyents a les Milícies Alpines, Fèlix Marimon Carol i Domènec Jaumot Marqués.

7. 11-v-1937.

8. La premsa de Barcelona dona un total de 115 noms, però cal veure que el d'Àngel García Guijarro és repetit («La Vanguardia», 11-v-1937).

9. Paral·lelament al fets de Barcelona, es produïren diversos enfrontaments en altres indrets de Catalunya. Hem recollit el que s'ha dit sobre el que va ocórrer a Tortosa, Tarragona, el Port de la Selva i Cadaqués:

«A Tarragona es produïren enfrontaments els dies 5 i 6; després d'un acord entre els diversos sectors, es va aturar el foc. Malgrat aquest, en dies posteriors aparegueren pels afores de Tarragona diversos cadàvers de 13 anarquistes, entre ells de l'uruguaià Juan Rúa» (CRUELLES, *op. cit.*, p. 97, PEIRATS, *LA CNT en la Revolución Española* (París 1971), v. II, ps. 158-159, dona el nom de les víctimes).

«La Vanguardia» (18-v-1937), que ens assabenta del resum del sumari de Tortosa, parla de 6 morts i de 194 detinguts, 95 dels quals foren posats en llibertat i es van fer 33 processaments (CRUELLES, *op. cit.*, p. 98).

A Cadaqués i al Port de la Selva també es produïren topades armades. «La Vanguardia» del dia 12-v-1937 duu el nom de diferents víctimes: va ser nomenat jutge especial Vidal Letcha. Aquí ens trobem un fet que cal ressaltar: a la «Solidaridad Nacional» franquista de l'1-vi-1939 apareix una esquila amb 5 noms del Port de la Selva «caídos en defensa

Respecte al lloc de naixement, solament sabem el 39,4 % del total i el 38,07 % del veïnatge. Sobre aquestes dades veiem:

	<i>xifra</i>	<i>%</i>
nats a Barcelona-ciutat	25	29,06
nats resta de Catalunya	11	12,7
nats resta de l'estat	43	50
nats a l'estranger	7	8,16
i dels veïns, tenim que són de Barcelona	79	95,1
de fora de Barcelona	7	4,9

resultats que són únicament indicatius i cal relativitzar molt a causa de la variació que podria produir-se si es conegués el total absolut.

Hi ha en la relació 205 homes, 9 dones i 4 nens, cosa que ens permet parlar de l'existència de víctimes fortuïtes.

Sabem l'edat de 147 persones, això és, el 67,43 % del total. La mitjana és de 34,35 anys.

Coneixem l'estat civil (EC) de 78 persones (el 35,77 %). Hi ha 24 solters (S), que són el 30,76 %, i 50 casats (C), que són el 64,1 %.

Sobre l'ofici, sabem el de 56 persones (el 25,68 % del total), d'aquest percentatge, el 62,5 % correspon a forces d'ordre públic: 35 agents (*Guardia Nacional Republicana* —G.N.R.—, *Guardia de Seguretat* —G.S.—, *Agent de la Generalitat* —A.G.—). Aquests són el 16,5 % del total de les víctimes.

La causa de la mort (CM) és ajustada en el Registre Civil al que disposa la llei del 16 de juny de 1870, que per no prejudicar les causes *sub iudice* indica «*la causa immediata que la produjo, es decir, exclusivamente la clinica*».

Així (HI) és hemorràgia interna; (HT) és hemorràgia traumàtica; (ST) és xoc traumàtic; (HCT) és hemorràgia cerebral traumàtica; (FC) és fractura de crani; (SPT) és xoc posttraumàtic; (FAF) indica «ferida arma de foc» (indicat així en l'acta de defunció); (HUET) és hemorràgia exterior traumàtica i (GG) és gangrena.

El lloc de la defunció és on s'ha produït el traspàs, però pot veure's per la relació que el jutjat de vegades ha fet el procediment judicial al lloc on ha estat traslladat el cos del finat. Seria l'elevat nombre de registrats als hospitals (especialment Hospital Clínic i Hospital General de Catalunya, actualment de Sant Pau).

Per altra part, el cas de Cerdanyola sembla que pot servir per parlar de represàlies posteriors als fets: foren trobats a l'encreuament de la carretera d'aquesta població amb la que va a Bellaterra 12 cadàvers. Eren indocumentats,¹⁰ però es va saber que pertanyien a la CNT de Sant Andreu. Vam poder compro-

de nuestra Santa Cruzada el 7-5-37»; alguns d'aquests noms corresponen als que sortiren a «*La Vanguardia*» l'any 1937.

Si aquesta anàlisi de les víctimes de Barcelona el féssim global de Catalunya, ens donaria que caldria afegir a les 235 víctimes de Barcelona les trobades en altres poblacions: les 6 de Tortosa, 13 de Tarragona, 10 (?) de l'Alt Empordà i algunes altres víctimes esporàdiques; com el cas de «*Vicenç Rams, militant del Casal de l'Estat Català de l'Hospitalet, mort mentre defensava el casal de l'esmentada població*» («*Diari de Barcelona*», 9-ix-1937). Sobre aquests 265 que resulten pensem que s'ha de deixar un cert marge per a casos sobre els quals no es té un mínim d'informació.

10. «*La Vanguardia*» (11-v-1937).

var el cas al cementiri de Sant Andreu: per al dia 11 del mes de maig trobem l'ingrés de Josep Villena Alberola, Francesc Viriana (?) Martínez, 27 anys, Joan Antonio Romero Martínez, de 24 anys, Cèsar Fernández Pacheco, de 25 anys, Lluís Carreras Arquín, de 19 anys, i Joan Calduch Novella, de 20 anys; provenien del cementiri de Cerdanyola i el seu enterrament fou pagat per la CNT de Sant Andreu.

En resum, la xifra total de víctimes a Barcelona és de 218, registrades, 4 de documentades per la premsa que no hem pogut localitzar, 1 documentada per la premsa i pel Registre del Dipòsit Judicial, i les 12 de Cerdanyola. És a dir, 235. Xifra poc diferent de la que ens dóna la premsa: els 221 finats i passats per tràmit judicial, més els 12 de Cerdanyola, en total 233.

LLISTA DE VICTIMES (PER DISTRICTES)

Districte 6 (UNIVERSITAT)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms		nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
248	396	19-5	3-5	Elias Werna	(P)	Barcelona/Barcelona				HI	Hospital Clínic
248	397	19-5	4-5	Joaquim Batalla Redó	(P)	Barcelona/Barcelona	33	S		HT	c/Corts Catalanes
248	398	19-5	4-5	Desconegut							Provença-P. de Gràcia
248	399	19-5	4-5	Pascual Rodríguez Lajarín	(P)	Dolores (Terol)/Barcelona	28			HT	c/ Corts Catalanes
249	2	19-5	4-5	Joaquim Portella Sancho	(P)	Barcelona/Barcelona	45			HT	Hospital Clínic
249	3	19-5	4-5	Ernest Orri Mansó	(P)					ST	Hospital Clínic
249	4	19-5	4-5	Emilia Serrano Ayllón	(P)	Madrid/Barcelona	10	S		HI	Hospital Clínic
249	5	19-5	4-5	Francesc Emili Ferrer	(P)	París/Barcelona	26		fuster	HI	Hosp. Dr. Cardenal
249	6	19-5	4-5	Juli Arnaiz González	(P)	Miranda de Ebro (Burgos)/Barcelona	39		G.N.R.	HI	Hospital Clínic
249	7	19-5	4-5	Jaume Coll Iglésies	(P)	Barcelona/Barcelona	26		G.S.	HI	Hospital Clínic
249	8	19-5	4-5	Daniel Ruiz Salaberri		Olagüe (Navarra)/Barcelona	31	S	jornaler	HI	Hospital Clínic
249	9	19-5	4-5	Angel Rodriguez Varela	(P)						Hospital Clínic
249	10	19-5	4-5	Pere Muntané Cortada	(P)	Montsó (Osca)/Barcelona	39	C	tramviarie	HI	Hospital Clínic
249	11	19-5	4-5	Josep Bosch Colomer	(P)	Granollers/—				HI	Hospital Clínic
249	12	19-5	4-5	Pietro Marcón						HI	P. Gràcia, 15
249	13	19-5	4-5	Joan Martínez Morata		Alacant/Barcelona	25	C		HI	Hospital Clínic
249	14	19-5	4-5	Bartomeu Salva Amengual	(P)	Argentina/Barcelona	39	C	G.N.R.	ST	Hospital Clínic
249	15	19-5	4-5	Esteve Bigués Aguilar	(P)	Morella (Castelló)/Barcelona	32	C		HI	Hospital Clínic
249	16	19-5	4-5	Magí Margarit Torres		Barcelona/Barcelona	36	S		HI	Hospital Clínic
249	17	19-5	4-5	Joan Fernández Andreu	(P)	Totana (Múrcia)/Barcelona	35	C		HI	Hospital Clínic
249	18	19-5	4-5	Francesc Martínez Morata	(P)	Alacant/Barcelona	28	C		HI	Hospital Clínic
249	19	19-5	5-5	Josep Massana Vendrell	(P)	Ordal (Barcelona)/Barcelona	28	C		HI	Hospital Clínic
249	20	19-5	5-5	M.ª del Carme Bosch Sala	(P)	Barcelona/Barcelona	3	N	N	HI	Hospital Clínic
249	21	19-5	5-5	Casimir Puigdemont Carrió		Anglès/Barcelona	38	C	mecànic	HI	Hospital Clínic
249	22	19-5	5-5	Sebastià Botet i Gomà		Cornudella/Barcelona	46	C		HCT	Hospital Clínic
249	23	19-5	5-5	Miquel Peracals	(P)	Barcelona/Barcelona	43	C	jornaler	HI	c/ Girona
249	24	19-5	5-5	Tornàs Martínez Quesada	(P)					HI	c/ Sepúlveda
249	25	19-5	5-5	Carles Ribas i Ribas		Barcelona/Roses del Llobregat	16	S		HI	c/ Sepúlveda
249	26	19-5	5-5	Desconegut						HI	c/ Sepúlveda
249	27	19-5	5-5	Antoni Alarcón Hernández	(P)	Barcelona/Barcelona	17	S		HI	c/ Sepúlveda
249	28	19-5	5-5	Salvador Alvareda Clara	(P)	Vic/Barcelona	47	C		HCT	Hospital Clínic
249	29	19-5	7-5	Manel Moure Rodríguez		Morgau (?) (Lugo)/Barcelona	25	S	cambrer	FC	Plaça Universitat
249	45	20-5	4-5	Josep Javier Estruch	(P)	Cadis/Barcelona	24	C	metallúrgic	HI	Hospital Clínic
249	46	20-5	4-5	Sergi Vadell Saiz		Barcelona/Barcelona	19	S	comerç	HI	Hospital Clínic
249	47	20-5	11-5	Raimond Esteras Trigo	(P)	Bubierga (Saragossa)/Barcelona	49	C		HCT	Hospital Clínic
249	48	20-5	4-5	Marià Fructuoso Campillo	(P)	Pacheco (Múrcia)/Barcelona	73	C	agricultor	ST	Hospital Clínic

Districte 6 (UNIVERSITAT)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
249	49	20-5	7-5	Donato Rubio Hervera (P)	Baracaldo (Biscaia)/Barcelona	16	S		HIT	c/ Les Corts
249	50	20-5	9-5	Francesc Mellado Hernández	Lorca (Múrcia)/Montcada	40	C	jornaler		Hospital Clínic
249	51	20-5	10-5	Ezequiel Maestre Garcia	Barcelona/Barcelona	46	C		SPT	Hospital Clínic
249	52	20-5	3-5	Emili Bordas Vicens	Portugal/Barcelona	47	C		SPT	Hospital Clínic
249	53	20-5	3-5	Carmel Juan Collado (P)	Montanejos (Castelló)/Barcelona	33	C		HIT	Hospital Clínic
249	54	20-5	6-5	Juli Cid Gaitán (P)					HCT	Hospital Clínic
249	55	20-5	6-5	Josep Tort Rué (P)	Barcelona/Barcelona	55	C		FC	Hospital Clínic
249	56	20-5	7-5	Josep Sanfeliu i Sales (P)	Bellpuig/Barcelona	29	C		HIT	Hospital Clínic
249	57	20-5	7-5	Francesc Pahisa Ventura	Cornellà/Barcelona	29	S		HIT	Hospital Clínic
249	58	21-5	8-5	Alfons Hernández Piqueras	—/Barcelona	67			HCT	Hospital Clínic
249	67	21-5	9-5	Fermí Martínez López (P)					HIT	Hospital Clínic
249	68	22-5	6-5	Vicenç Comas Bueno (P)					HCT	Hospital Clínic
249	72	22-5	6-5	Manuel Arnau Sánchez (P)					HI	Hospital Clínic
249	105	28-5	5-5	Domènec Jaumot Marqués (P)	Barcelona/Barcelona	22	S		ST	Hospital Clínic

Districte 7 (BARCELONETA - EL POBLE NOU)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
153	228	19-5	4-5	Just Sánchez Gómez (P)	—/Barcelona	31	C	G.A.	HIT	Governació
153	229	19-5	4-5	Pascual López Ródenas	Cehejin/Barcelona	50	C	G.N.R.	HIT	Governació
153	230	19-5	5-5	Josep Pallarés Aparici	Barcelona/Barcelona	29	C		HIT	Parc
153	231	19-5	5-5	Josep Gómez Guijarro (P)	Algèria/Barcelona	27	C	xofer	HIT	Parc
153	232	19-5	5-5	Josep Hijar Falcón (P)	Saragossa/Barcelona	18	S		HIT	Parc
153	233	19-5	5-5	Josep Munné Galceran (P)					HIT	Parc
153	239	20-5	5-5	Isidor Martínez García	Cartagena/Barcelona	19	S		HIT	Dispensari Taulat
153	246	22-5	5-5	Gregori Sánchez Orente (P)				G.N.R.	HIT	Plaça Palau
153	247	22-5	6-5	Artur Walter Hernández	La Rosa (Santander)/—	72			HCT	Estació França
153	248	22-5	7-5	Desconegut					HCT	Camp de la Bóta
153	249	22-5	5-5	Manuel Fabras Ortega (P)	Barcelona/Barcelona	43	C	OF.A.	FC	Parc

Districte 5 (LLOTJA)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
115	267	19-5	3-5	Desconegut						c/ Fivaller
115	268	19-5	4-5	Miquel Salort Bosch (P)	Ciutadella/Barcelona		S		HIT	Dispensari Ajuntament
115	269	19-5	4-5	Víctor Bravo de la Cruz (P)	Barcelona/Barcelona	22	S		HIT	c/Escudellers
115	270	19-5	4-5	Adriano Ferrari	Milà (Itàlia)/Barcelona	21	C		HIT	Generalitat
2	271	19-5	4-5	Demòfil Rodríguez Manglado	Ciudad Real/Ciudad Real	20	S		HIT	Generalitat
115	272	19-5	4-5	Lorenzo Deperetti	Milà (Itàlia)/—	24	S		HIT	Generalitat
115	273	19-5	4-5	Vicenç Cerezo Muñoz	Borriana (València)/Barcelona	52	C		HIT	Plaça del Pi
115	274	19-5	4-5	Leonard Jover Ballesteros	Alacant/Barcelona	33	C		ST	Plaça Macià
115	275	19-5	4-5	Eulogi Miguel Leonor (P)	Segòvia/Barcelona			G.S.	HIT	Plaça Macià
115	276	19-5	4-5	Emili Balañà Martí (P)	Barcelona/Barcelona	30	C		HIT	Plaça del Pi
115	277	19-5	4-5	Josep Lluís Lorenz Aguilar	Barbastre (Osca)/Barcelona	26	S		HIT	Generalitat
115	278	19-5	4-5	Antoni Montoya Najer (P)					ST	Generalitat
115	279	19-5	4-5	Josep Cerdan Verjel	Almeria/Barcelona	23	C		HIT	Generalitat
115	280	19-5	5-5	Josep Alfaro Jimeno	Estadella (Osca)/Barcelona	46			HIT	c/ Banys Nous
115	281	19-5	5-5	Gabriel Martínez García (P)	La Unión (Múrcia)/Barcelona	42	C		HIT	Baixada de la presó
115	282	19-5	5-5	Florentí Domec Javier (P)	Robres (Osca)/Barcelona	36	C		HIT	Portaferrissa
115	283	19-5	5-5	Miquel Oller Claverol (P)	Palau de Noguera/Barcelona	29	C		HIT	Portaferrissa
115	284	19-5	6-5	Camilo Berneri (P)	Lodi (Itàlia)/—		C		HIT	Plaça de la República
115	285	19-5	6-5	Josep Alamo Carcel (P)	Barcelona/Barcelona	24	C		HIT	Portaferrissa
115	286	22-5	4-5	Honorat Mitjans Vilaplana	El Prat del Llob./Sant Vicenç dels Horts	31	S		HIT	Mercat del Born
115	292	22-5	5-5	Desconegut					HIT	Portaferrissa
115	293	22-5	5-5	Armand Trabada (P)					HIT	c/ Ataülí
115	294	22-5	7-5	Desconegut					HIT	Plaça Macià
115	295	22-5	7-5	Desconegut					HIT	Plaça Macià

Districte 4 (AUDIENCIA)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
77	391	20-5	4-5	Bartomeu Àvila Martínez (P)	Cuevas de Vera (Almeria)/Barcelona	19	S		HIT	Via Durruti
77	392	20-5	4-5	Josep Nicolás i Acosta (López?)	Puerto Mazarrón (Múrcia)/Barcelona	18	S		HIT	Dispensari Rda. S. Pere
77	393	20-5	4-5	Josep Murcia i Nicolás (P)	Múrcia/Barcelona	34	C		HIT	
77	394	20-5	4-5	Jaume Ubiñana Solé (P)	Barcelona/Barcelona	24	C		HIT	Saló de S. Joan
					Alcalà de Xivert (Castelló)/Barcelona	41	C		ST	Via Laietana

Districte 4 (AUDIENCIA)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms		nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
77	395	20-5	4-5	Josep Fuster i Bosch	(P)	Barcelona/Barcelona	56	C		ST	Via Durruti
78	3	21-5	4-5	Teresa Nobas Pujals	(P)	Ataquine (Valladolid)/Barcelona	18	S	mecànic	HIT	Rda. S. Pere
78	4	21-5	6-5	Claudi Crespo Garcia						HIT	Domicili
78	10	21-5	6-5	Josep Muñoz Montero	(P)					HIT	Rda. S. Pere
78	11	21-5	6-5	Josep Sanpedro						HIT	Rda. S. Pere
78	12	21-5	6-5	Miquel Caminal i Navarro						HIT	Plaça Sta. Anna
78	13	21-5	8-5	Desconegut						HCT	c/ Trafalgar

Districte 3 (HOSPITAL)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms		nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
287	320	6-5	4-5	Felip Pinto Elisara	(P)	Pasajes S. Pedro (Guipúscoa)/Barcelona	21	S	G.N.R.	FAF	Hospital Militar
287	322	7-5	6-5	Ernest Ramon Busquets		Barcelona/Barcelona	31	C		FAF	Hospital Militar
287	323	7-5	5-5	Antoni Rodelas Martínez		Granada/Barcelona	32		G.N.R.	FAF	Hospital Militar
287	331	7-5	6-5	Miquel Cabanillas Solsona	(P)	Barcelona/Barcelona	19	S		FAF	Hospital Militar
287	332	7-5	4-5	Nicasi Plana Barnils		Barcelona/Barcelona	28		G.A.	FAF	Hospital Militar
287	356	9-5	6-5	Francesc Laudete Garcia	(P)		30			HCT	La Rambla
287	357	9-5	6-5	Rafel Moreno Altés		Barcelona/Barcelona	53	C		HET	La Rambla
287	358	9-5	4-5	Josep Cubero Aliaga	(P)		8	N		HIT	La Rambla
287	359	9-5	4-5	Desconegut						FC	La Rambla
287	361	20-5	6-5	Joan Obiol Arbaijás	(P)	Barcelona/Barcelona	21			HCT	La Rambla
287	362	20-5	6-5	Joan Garriga Prats		La Riba (Tarragona)/Sabadell	52			FC	La Rambla
287	363	20-5	6-5	Enric Pòrtulas Vila			8	N		HCT	La Rambla
287	364	22-5	7-5	Desconegut: Stgo. Vaucell Artal		Hostalric/—	24			HCT	c/ Sant Salvador
287	369	22-5	6-5	Desconegut						HCT	La Rambla
287	370	22-5	6-5	Francesc Barbieri	(P)					FC	La Rambla
287	371	22-5	5-5	Desconegut						FC	Hotel Colón

Districte 2 (GRACIA - CONCEPCIÓ)

<i>tom</i>	<i>foli</i>	<i>regis- trat</i>	<i>mort</i>	<i>nom i cognoms</i>	<i>nat/vei</i>	<i>edat</i>	<i>EC</i>	<i>ofici</i>	<i>CM</i>	<i>lloc defunció</i>
195	239	20-5	3-5	Luisa Picazo Deceguer (P)		64			HIT	c/ Salmerón. H. de Sang
195	240	20-5	4-5	David Agustín Beltran (P)		27			HIT	c/ Bailén
195	241	20-5	4-5	Desconegut					HIT	c/ Salmerón. H. de Sang
195	242	20-5	4-5	Rafel Roca Llusà		36		G.S.	HIT	c/ Salmerón. H. de Sang
195	243	20-5	5-5	Lluís Maria Cervera Pellicer		32		farmacèutic	HIT	Arrabassada
195	244	20-5	5-5	Josep Maria Cervera Pellicer		30		químic	HIT	Arrabassada
195	245	20-5	5-5	Josepa Pellicer Simó		60			FC	Nostra Sra. del Coll
195	246	20-5	5-5	Lluís Cervera Pellicer		63			HIT	Nostra Sra. del Coll
195	247	20-5	5-5	Joan Grau Roura		53			HIT	Arrabassada
195	248	20-5	6-5	Lino Coma Soler		68			FC	Arrabassada
195	249	20-5	6-5	Josep Muntadas Solanas		33			HIT	Arrabassada
195	250	21-5	8-5	Josep Munt Alsina		63			ST	Arrabassada
195	251	21-5	8-5	Josep Pomar Pons		63			HCT	Arrabassada
195	277	26-5	6-5	Desconeguda					HIT	Riera Vallcarca
195	278	26-5	6-5	Desconeguda					HIT	Riera Vallcarca
195	279	26-5	6-5	Desconeguda					FC	Riera Vallcarca
195	280	26-5	6-5	Desconegut					FC	Arrabassada
195	281	26-5	7-5	Joaquim Mariano Ignacio (P)					HIT	Sant Medir
195	282	26-5	7-5	Maria Oliver					HCT	Sant Medir

Districte 1 (SUO - EL POBLE NOU)

<i>tom</i>	<i>foli</i>	<i>regis- trat</i>	<i>mort</i>	<i>nom i cognoms</i>	<i>nat/vei</i>	<i>edat</i>	<i>EC</i>	<i>ofici</i>	<i>CM</i>	<i>lloc defunció</i>
74	58	19-5	4-5	Tomás López Fernández (P)		28			HIT	c/ Francesc Layret
74	59	19-5	4-5	Vicenç Cruz Ibáñez (P)					HIT	c/ Francesc Layret
74	60	19-5	4-5	César García Peláez (P)	Oviedo/Barcelona				HIT	c/ Francesc Layret
74	61	19-5	4-5	Manel Oliván Broto (P)	Boltaña (Osca)/Barcelona	30	C	G.N.R.	HIT	Dispensari c/ Rosal
74	62	19-5	5-5	Teodosi Navarro Cuesta (P)		62		G.N.R.		c/ Francesc Layret
74	63	19-5	5-5	Antonia Sala Amorós (P)		47	C		HCT	c/ Parlament
74	64	19-5	4-5	Ricard Antoni Udriales (P)	Cartalla (Huelva)/Barcelona	25		G.N.R.	FC	c/ Francesc Layret
74	65	19-5	4-5	Joan Caparrós Galindo (P)					HIT	c/ Francesc Layret
74	66	19-5	5-5	Doroteo Fernández (P)				G.N.R.	HIT	c/ Francesc Layret
74	67	19-5	4-5	Didac Fernández Robles				G.N.R.	ST	c/ Rosal
74	68	19-5	4-5	Ignasi Castelló Benedicto		37	C		HIT	c/ Lleida

Districte 1 (SUO - EL POBLE NOU)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/veí	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
74	69	19-5	4-5	Joan Torres Cots		33		jornaler	HIT	c/ Lleida
74	70	19-5	4-5	Manuel Urrea Vilanova (P)					HIT	c/ Francesc Layret
74	71	19-5	4-5	Vicenç Ayuso Ojeda	Gaspar (Cuenca)/Barcelona	28	C		HIT	c/ Parlament
74	72	19-5	4-5	Eloi Abad Hidalgo (P)	—/Barcelona	38	C		HIT	c/ Magallanes
74	73	19-5	4-5	Ferran Galván Hernández (P)	València/Barcelona	25		G.N.R.	HIT	c/ Francesc Layret
74	74	19-5	4-5	Ramón Gutiérrez Sama (P)				G.N.R.	HIT	c/ Vilamarí
74	75	19-5	4-5	Manuel Vergara Flores (P)		26		G.N.R.	ST	c/ Parlament
74	76	19-5	4-5	Gaspar García Tomàs (P)				G.N.R.	HIT	c/ Parlament
74	77	19-5	4-5	Joan Romero Zamundio (P)				G.N.R.	HIT	c/ Vilamarí
74	78	19-5	4-5	Ginés Sánchez (P)				G.N.R.	HIT	c/ Parlament
74	79	19-5	4-5	Nicolau Pagán Díaz (P)				G.N.R.	HIT	c/ Vilamarí
74	80	19-5	4-5	Àngel García Simarro (P)		40		G.N.R.	HIT	c/ Francesc Layret
74	81	19-5	5-5	Adolf Gutiérrez Caldera (P)		43		G.N.R.	HIT	c/ Francesc Layret
74	82	19-5	4-5	Roman Gil Ortega (P)				G.N.R.	HIT	Cinema Avenida
74	83	19-5	5-5	Martí Fernández Bernal (P)				G.N.R.	HIT	c/ Francesc Layret
74	84	19-5	5-5	Bonaventura Ortiz Miranda (P)				G.N.R.	HIT	c/ Francesc Layret
74	85	19-5	5-5	Lluís Valero Rodríguez		33			HIT	c/ Lleida
74	86	19-5	4-5	Francesc Sanz García (P)		32			HIT	Poble Sec
74	87	19-5	5-5	Desconegut						c/ Parlament
74	90	21-5	4-5	Manuel Boluda Albiñana (P)		64		empleat	HIT	c/ Francesc Layret
74	91	21-5	4-5	Josep Vilaró Vila		16			HIT	c/ Rosal
74	92	21-5	4-5	Josep Martínez González		48			HIT	c/ Parlament
74	93	21-5	4-5	Pere Martínez Izquierdo		25		G.N.R.	HIT	c/ Parlament, Creu Roja

Districte 9 (SANT MARTÍ —Nord— SANT ANDREU)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/veí	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
184	196	19-5	3-5	Manuel Mallén Villalba (P)		31		AG.GEN.	HCT	Hosp. Gral. Catalunya
184	197	19-5	4-5	Joan Llobregat Carretero (P)						Hosp. Gral. Catalunya
184	198	19-5	5-5	Desconegut					HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	199	19-5	5-5	Josep Castillo Navarro (P)		27			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	200	19-5	5-5	Isidre Xurriuguera Vendrell (P)		42			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	201	19-5	5-5	Jaume Fornells (?) Codina (P)					HCT	c/ Concepció Arenal

Districte 9 (SANT MARTÍ —Nord— SANT ANDREU)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
184	202	19-5	5-5	Antoni García Pérez (P)					HIT	Hosp. Creu Roja
184	203	19-5	5-5	Herminio García Sevilla (P)		38			HIT	Hosp. Creu Roja
184	204	19-5	6-5	Manuel García Lausano (P)		32			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	205	19-5	6-5	Apolinar Martín González (P)		38			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	206	19-5	6-5	Ernest Maluenda Orta (P)		21			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	207	19-5	6-5	Antoni Carbonell Raventós (P)		20			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	208	19-5	6-5	Josep Fernández González (P)		26		G.N.R.	HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	212	20-5	5-5	Domingo Ascaso Abadía (P)	Almudévar (Osca)/Barcelona	45	C		HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	213	20-5	5-5	Antoni Sesé Artaso (P)	Bergadol (Osca)/Barcelona	+2	C		HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	214	20-5	5-5	Joaquim Vara Riera (P)		34		AG.GEN.	DAF	Hosp. Gral. Catalunya
184	215	20-5	6-5	Joan Ballestà Pérez (P)		26			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	216	20-5	6-5	Josep Muiño Calafat (P)		39			FC	Hosp. Gral. Catalunya
184	217	20-5	6-5	Josep Cruz Berenguer (P)		42			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	218	20-5	9-5	Jacint Dominici Illa (P)		37			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	258	24-5	6-5	Marcel·lí Gil Tenorio (P)					HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	259	24-5	6-5	Trinitat Plana Figueras (P)		25			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	260	24-5	8-5	Miquel Saló Vicens					ST	Hosp. Gral. Catalunya
184	261	24-5	6-5	Eduard Salinas Ayuso		24			FC	Hosp. Gral. Catalunya
184	262	24-5	4-5	Manuel Pujol Tortosa		48			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	263	24-5	7-5	Leovigildo Palau García		26			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	264	24-5	7-5	Bautista Colliga Contreras (P)					HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	265	24-5	7-5	Guillem Serra Ràfols		16			HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	267	24-5	9-5	Antoni García Irosterza					HIT	Hosp. Gral. Catalunya
184	269	24-5	7-5	Andreu Segalés Vernet (P)		21			ST	Cementiri St. Andreu

Districte 10 (DRASSANES)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
52	178	21-5	9-5	Antoni Fernández Serra		23			HIT	Dispensari c/ Barberà
52	180	21-5	6-5	Pere Fradera Casademunt (P)		33		G.S.	HIT	c/ Mendizábal
52	181	21-5	7-5	Joan Romero Costa		22			HIT	Les Drassanes
52	182	21-5	7-5	Armand Vila Picas		25			FC	c/ Andaluçia
52	183	21-5	10-5	Francesc Reyes Jiménez		37			PPT	c/ Mòntserrat
52	184	21-5	6-5	Feliu Rodrigo Merlo		18			HIT	c/ Mendizábal

Districte 10 (DRASSANES)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
52	190	26-3	6-5	Desconegut					HIT	Les Drassanes
52	191	26-5	7-5	Desconegut					HIT	Les Drassanes
52	192	26-5	6-5	Desconegut					HIT	Les Drassanes
52	193	26-5	6-5	Gonzalo Aranda Rodríguez		37		tramviari	HIT	Les Drassanes

Districte 11 (SANT GERVASI)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
69	73	21-5	5-5	Joan Campmany Artigas		37		indust.	HIT	Avda. Tibidabo
69	74	21-5	5-5	Eustaquí Font Miralles		63		indust.	HIT	Avda. Tibidabo
69	75	21-5	9-5	Domènec Girabent Mariner		61			ST	Cement. St. Gervasi
69	76	21-5	10-5	Fèlix Marimón Carol (P)		20		estud.	GG	c/ Sant Màrius

Districte 13 (SARRIA)

tom	foli	regis- trat	mort	nom i cognoms	nat/vei	edat	EC	ofici	CM	lloc defunció
48	373	4-5	4-5	Desconegut					HIT	Vallvidrera
48	374	4-5	4-5	Desconegut					HIT	Vallvidrera
48	375	4-5	4-5	Desconegut					HIT	Vallvidrera
48	387	21-5	3-5	Josep Alcalde Sancho (P)		51			HIT	Sarrià
48	390	21-5	6-5	Desconegut					HIT	Vallvidrera
48	391	21-5	6-5	Desconegut					HIT	Vallvidrera
48	392	21-5	6-5	Desconegut					HIT	Vallvidrera
48	393	21-5	6-5	Angel Brim Teus		45		mecànic	HIT	Vallvidrera
48	394	21-5	6-5	Carme Felip Solà		37			ST	Vallvidrera

Casos no comprovats per totes les fonts:

Marià Alejo Casado («La Vanguardia», 7-v-37).

Eduardo Sarinazo Hernández («La Vanguardia», 8-v-37)

Baldiri Gener («La Vanguardia», 8-v-37).

Lluís Matias Ribes («La Vanguardia», 11-v-37). Registre Dipòsit Judicial, núm. 1.908, 8-5-37.

Alfredo Martínez (membre de Comitè Regional de les Joventut Llibertàries de Catalunya) («Solidaridad Obrera», 11-3-57).